

İSTANBUL YÜKSEK ÖĞRENİM KÜLTÜR DERNEĞİ YAYIN ORGANID

DEVRİMÇİ MÜCADELEDE DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN YERİ.

Örgüt, en basit tanımlıyla, belirli amaçlar için, yine belirli prensipler etrafında bir araya gelmiş, ve bu amaç ve prensipler doğrultusunda toplu bir çalışma yürüten insan toplulukları olarak tanımlanabilir. En sıradan derneklerden, en demir disiplinli sosyalist partilere kadar uzanan bütün örgütler, şu veya bu amaçlarla ortak bir çalışma yapmak için bir araya gelmiş insanlarca kurulur ve yürütülür.

Böylesine binbir çeşitlilik gösteren örgütlerin nitelikleri, bunların hangi ismi almış olmasına bakılarak değil de, toplumdaki hangi sınıf veya zümrenin çıkarına hizmet ettiğine bakılarak tesbit edilir. Eğer bir örgüt düşünce ve davranışlarıyla burjuvaziye hizmet ediyorsa, o örgütün tabanı ve tavanı ne olursa olsun son tahlilde bir burjuva örgütüdür.

Sayılamayacak kadar çok olan bütün bu örgütleri nitelik olarak kaba hatlarıyla şu üç kümede toplayabiliriz:

1) Toplumdaki belirli sınıf veya zümrelerin doğrudan doğruya iktidar mücadelesini yaptığı, diğer bir deyimle, siyasi kavgasını yürütüğü örgütler. Bunlar parti adını alırlar.

2) Partinin alt organlarını oluşturan, onun inisyatifiyle çalışma yapan ve doğrudan doğruya partiye bağlı olan örgütler.

3) Yine belirli sınıf veya zümrelerin doğrudan doğruya değil de dolaylı yoldan iktidar mücadelesini yürüttüğü, veya mevcut düzenin devamını amaçladığı, veyahut da bu mücadeleye niteliği ve gücү oranlarında belirli ölçülerde etkide bulunduğu dernekler veya örgütler. Bunlar meslek dernekleri, kooperatifler, genclik kuruluşları, v.s. olabilirler.

Yukarda, partiler, belirli sınıf veya zümrelerin siyasi iktidar mücadelesini yürütür demistik. Siyasi mücadele, toplumda var olan bütün sosyal sınıf, tabaka ve zümreleri hesaba katarak, onların içyüzlerini gayet iyi kavriyarak yapılır. Her ne kadar bir partide belirli bir sınıf veya zümrenin çıkarları hâlinse de, eğer bu parti bir sosyalist parti ise, diğer sınıflardaki devrimcileri de, gerisindeki bütün bağlantılılarını koparmış olmak kaydıyle kendi bünyesinde toplar.

Anlaşılacağı gibi bu kadar çok yönlü ve karmaşık bir mücadele, ancak parti adını alan örgütlerce yürütüllür. Üçüncü kümede topladığımız örgütler ise doğrudan doğruya siyasi iktidar mücadelesini yürütmezler. Çünkü bu tür örgütler çoğunlukla meslekî çıkar açısından kurulmuş olup

alabildiğine geniş, heterojen kitleleri bünyeleri içinde toplarlar.

Konunun daha somutlaşması açısından sosyalist bir gençlik örgütü ile, demokratik bir gençlik örgütünün yapısı ve görevlerini mukayese etmek yararlı olur.

Sosyalist bir gençlik örgütü, işçi köylü ve aydın gençliğin en devrimcilerini, en bilinçlilerini ve en ileri unsurlarını bünyesinde toplar. Yine böyle bir örgüt bağımsız değil, bir sosyalist partinin inisiatifiyle hareket eder. Ayrıca daha dar bir kadroya sahiptir ve üyeleri, belirli bir deneme ve sınanmadan geçtikten sonra örgüté alınırlar. Örgütün görevi, daha fazla bilgi, görüş, tecrübe ve biliç isteyen esas parti kadrolarına emanet yetişirmektir.

Demokratik bir gençlik örgütü, örneğin, yüksek öğrenim gençliğinin, demokratik üniversite kavgasını sürdürürken oluşturduğu örgütler, bunların kendi meslekî kuruluşlarıdır. Bu örgütteki, üye sayısının fazlalığı ve üyelerden nitelik yönünden çok şeyler arannaması ona kitle örgütü olma özelliğini getirir. Ve böylesine örgütlerde homojenlik aranmaz. Çünkü, ilerici, radikal ve sosyalist kişi ve kadrolar böylesine örgütlerde görev alıp çalışabilirler. Bunun nedeni, demokratik ilkeler etrafında müsterek görüşlere varılabilmiş olmasıdır. Böylesine bir demokratik gençlik örgütü, gençliğin kendi sorunlarını ülke ve dünya şartlarından soyutlamaksızın bir bütün olarak ele alır ve mücadeleini bu doğrultuda yürütür. Bu mücadeleyi yürütürken de, gençliğin daha ileri görevlere hazırlannasında ilk basamak görevini yerine getirir.

I.Y.Ö.K.D. VE YENİ DERNEK KURMA ÇALIŞMALARI

12 Marttan sonra Sıkıyönetim komutanlıklarını yayına aldığı bildirilerle tüm ilerici öğrenci birliklerini ve federasyonlarını kapatırken, doğal olarak bununla da yetinilmedi. Yeniden kurulacak öğrenci derneklerinin de sermayenin gürümünde olabilmesi için on katı faşist uygulamalarda bile esine az rastlanır nitelikteki yeni dernekler kanunu çıkarıldı. Kanun yayınlanır yayınlanmaz Türkiye'nin her yerindeki bütün yüksek okullarda aynı kalemden çıkış tüzüklerle gerici paravan öğrencileri dernekleri tezgâhlandı. Böylece ilerici öğrenci derneklerinin kuruluşu türden engellenmiş sayılıyordu.

Bu gün ise üniversitelerde ilerici güçler arasında belirli bir örgütlenme ve dayanışma söz konusudur. Kurulan ilerici örgütlerin okul içinde merkezlerinin olmaması ve genel toplantılarının yapılamaması daha sıkı kitlo bağlarının kurulma sürecini uzatmaktadır. Hedef, gerici dernekler kanununun değişmesi ve okul içinde faaliyette bulunabilecek öğrenci kuruluşlarının oluşturulması olmalıdır. Bu durum çerçevesinde merkezi örgütlere ve kadroların sıkı işbirliğine ihtiyaç vardır. Böyle bir dönemde küçük dulkâular açmak bir takım karıvarist tutkuların tarafından öteye bırakacaktır.

Kadroları ve peşinden bir takım mali imkânları küçük küçük parçalara bölmek kurulan ve kurulmuş olan birçok Derneği kırtasiyecilikle başbaşa bırakacaktır. Böylece hiçbir öğrenci örgütü kendi üzerine düşen görevleri yerine getiremeyecektir. Halbuki böylesine geçiş dönemlerinde merkezî bir iş bölümü ile ilerde kurulabilecek öğrenci derneklerinin nüveleri teşkil edilirse, diğer yönyle de gençliğin bir takım sorunlarına, tutarlı çalışmalarla çözümler getirilebilir. Sindiden kurulacak, öğrenci dernekleri, gerici dernekler kanununa göre fakültelerin zaten dışında olacağından yeni bir dinamizm getiremeyecektir. Bu konudaki doğru çalışma, ancak, kurulmuş olan örgütlerin yaşamasını sağlamak, organlarında görev almak ve yönetimiinde söz sahibi olmaktadır.

ÖN LİSANS OKULLARI GERÇEKTE NEDİR ?

Herkesin hatırlayıacağı gibi, şimdiki hükümetin seçim öncesi bir vaadi vardı : "Her lise mezunu intihansız üniversiteye alacağız" diye. O günlerde, gerçekleri görebilen herkes bu sözün bir seçim propagandasından ileriye gidemeyeceğine inanırken, bir kesim bunu, toplumun alt yapısındaki köklü değişimlere paralel olarak gelişecek bir eğitim programının sloganı olarak kabul etmiş, diğer bir kesim ise bu vaadin hemen yerine getirileceği umudu ve inancı içinde oylarını CHP ye vermişlerdi.

Aynı günlerde Ege Üniversitesi'nce, ön lisans okulları adı altında bir proje hazırlanmıştı. Bu projeye göre, liseyi bitiren tüm öğrenciler, lisans programına geçmeden önce bir ön lisans eğitimine tabi tutulacaklar, ve bu devrede başarı gösteren öğrenciler, isterlerse lisans öğrenimine devam edecekler, isterlerse bu kademedede, meslek ünvanlarının yanında bir "yardımcı" kelimesiyle okuldan ayrılabilceklerdi. Böylece de Üniversite kapılarındaki yığılma önlenmiş olacaktı.

Uzunca bir süre devam eden hükümet bunalımından sonra, görevi devralan koalisyon ortakları, temel maddelere yapılan zamlar kamuoyunda bir hayal kırıklığı ve tepki yaratınca, bazı kesimleri hoşnut etmek amacıyla, denize düşen yılana sarılır misâli, çareyi, bu temelsiz projeye dört elle sarılmakta bulmuşlardır.

Ön lisans okullarına neden karşıyız ?

Her şeyden önce, II yıllık bir ilk ve orta öğretim devresindeki eşitsizlik, bu ön lisans öğrenimini de etkileyecektir, çeşitli imkânsızlıklar içinde yetişen (maddi zorluklar, öğretmensez okullar, vs.) lise mezunu gençler, sıralama intihanındaki gibi, gene bu devrede de muhtemelen başarısız olarak, iki yıllık bir gecikmeyle tekrar işsizliğe mahkûm olacaklardır.

Bunun böyle olmadığını bir an için kabul etsek bile, iki yıllık lisans öncesi öğreniminde başarı gösteren halk çocuklarından çoğu, bir an evvel hayatı atılabilirlik için (ki burda gene hayat şartlarının zor-

lacaklıdır. Ayrılacaklar, fakat, yüksek okul mezunu kişilerin bile iş bulamadığı bir toplumda, neticede gene işsiz kalacaklardır.

İşin teknik yönüne bakacak olursak, ortada her zamanki gibi kocaman bir soru işaretü görürüz. Herkese mavi boncuk taşıtıldığı bir toplumda (yüksek mühendis, normal mühendis, tekniker, ustabaşı, vs.) , bu yeni boncuk sahibinin ("yardımcı" mühendis) üretimdeki yeri ne olacak yani ne iş yapacaktır? Bu sorunun cevabı henüz verilmiş değildir, ve her halde kolay kolay verilemez.

Bundan başka, kendilerine II sene müddetle bir şey verilemeyen, bir şey öğretilmeyen bu kişilere iki senede ne verilecek, ne öğretilecektir? Bu sorunun cevabını vermek, eldeki verilere göre mümkünür; kendilerine hiçbir işe yaramayan bir ünvan verilecek ve işsizlik öğretilecektir...

Eğemen sınıflar açısından ön lisans okulları.

Lise mezunlarına hiçbir şey getirmeyen ve toplumumuza hiçbir katkıda bulunmayacağı olan bu ön lisans okulları, eğemen sınıflar açısından bir çok yararlar taşımaktadır.

İlk olarak, lise mezunu gençlerin, üniversite kapılarından geri dönmesinin, toplunda yarattığı huzursuzluk kısa vadede önlenecektir (kısa vadede diyoruz, zira bu huzursuzluğun yerini, aynı kişilerin işsiz duruma düşmelerinin yaratacağı tepki alacaktır). Bundan başka yoksul sınıf ve tabakalardan gelen öğrenciler, çoğunlukla ön lisans devresinden sonra okuldan ayrılacakları için, yüksek öğrenim, yüksek gelirli kişilerin tekeline kalacak ve eğemen çevrelerin arzu ettikleri tipteki mezunların verilmesi kolaylaşacaktır.

Fakat eğemen sınıflar açısından, bütün bunlardan çok daha önemli bir yarar, emperyalizmin her zamanki taktiği olan "böl ve yönet" taktığının bir kez daha uygulanması ile sağlanacak yarardır. Böylece, ön lisans kademesinden mezun olmuş "yardımcılarla", teknikerler ve mühendisler arasında sun'u bir çelişki yaratılmak, ve bu meslek grupları kaderleri ortak olmalarına rağmen birbirlerine düşürülnek isteneciktir.

Uygulana derhal durdurulmalıdır....

Halkımız, artık, bütün sorunlarının çözümünün bir alt yapı değişikliğinde yattığını, ve hiç bir şeyin eşit olarak dağılmadığı bir düzende, yüzeyde kalan uygulamaların kendisine hiç bir şey getirmeyeceğini daha bir hızlı kavramakta ve eğemen sınıfların tezgâhladığı oyunlara gelmemektedir. Halkımızın mücadeleinde onlarla omuz omuza olan yüksek öğrenim gençliği de, bu tür modası geçmiş dolapları açıga çıkarabilecek güçtedir.

Yukarda anlatılanların ışığında, bizler, toplumumuzun hiç bir sorununa çözüm getirmeyecek olan bu gerici uygulamayı, ilericilik iddiasında olan hükümetin, meşaleye bu açıdan baktıktan sonra, derhal durdurmasını istiyoruz.

ÜNİVERSİTELER KANUNU ÖĞRENCİ TEMSİLCİLİĞİ SEÇİM YÖNETMELİĞİNİN
GERİCİ KARAKTERİ...

I) Üniversiteler Kanunu-Madde 58: "Öğrencilerin Yönetime katılmaları". "Öğrencilerle ilgili konularda, gereken hallerde ve Fakülte Yönetim Kurulu karar verdiği takdirde, dinlemek amacıyla bir öğrenci temsilcisi sağlanır."

-Öğrenci Temsilciliği Seçim Yönetmeliği-Madde I:"1750 sayılı Üniversiteler kanununun 58. maddesi uyarınca, öğrencilerle ilgili konularda ve ya gereken hallerde ve Fakülte Yönetim Kurulu karar verdiği takdirde dinlemek amacıyla öğrenciler arasından ve öğrenciler tarafından bir yıl için, bir asıl ve bir yedek üye seçilecektir."

Eğer amaç öğrencilerin Yönetime Katılmaları ise (ki bu 58. madde denin başlığında öyle belirtilmiştir) yönetime katılma söz ve oy hakkı na sahip olmakla gerçekleşebilir. Gerçekte ise, bu madde ile yönetime katılma hakkı toplantıya katılma seviyesine (o da ancak Fakülte Yönetim Kurulu karar verirse) indirgenmiştir. Bu durumda öğrenci temsilciliğine söz ve oy hakkı verilmesini talep ederiz.

II) Üniversiteler Kanunu-Madde 58, I.paragraf ikinci cümle:"Temsilci, Fakülte Yönetim Kurulu'nun gözetimi altında yılda bir kere fakülte öğrencilerinin enaz yüzde altmışının iştiraki ile yapılacak seçimde gizli oyla ve bir yıl süre için yedeği ile birlikte sağlanır." "Seçimin geçerli olabilmesi için fakülte öğrencilerinin enaz yüzde altmışının seçime katılması gerekmektedir."

Böyle bir şart koşmak, zaten göstermelik olan seçimi daha da engelleyici bir durum yaratmakta ve bu anlayış üniversite öğrencilerine benimsetilmek istenmektedir. Buna ilâveten birçok fakültelerde öğrenci kantinlerinin kapatılmış, derneklerde sít odaların geri alınmış ve okulda hiç bir sosyal faaliyet alanı bırakılmamış olması yüzünden öğrencilerin büyük bir kısmının okulla ilişkilerinin kesilmiş ve üniversite sorunlarından uzaklaştırılmış olduğu düşünüürse, böylesine bir ortanda %60 gibi sağlanması olanaksız bir çoğunluk istemek öğrencileri temsilcisiz bırakmak demektir. Bu şartın kaldırılıp, okulda kantin, vb. gibi sosyal faaliyet alanlarının açılmasını talep ederiz.

III) Üniversiteler Kanunu Öğrenci Temsilciliği Seçim Yönetmeliği
Madde 6 : "Bu yönetmeliğin düzenlediği seçimlerde propaganda yapılmaz."

Sosyal anlamları bir yana, "seçme"nin sözlük anlamı; "Bir şeyin en iyisini bulup ayırmak"tır. Öyleyse öğrenciler seçimlerde temsilci adayları arasında en iyisini bulup ayırmak durumundadırlar. Eğer temsilci adayları öğrencilerce tanınıp "propaganda yapılmazsa" seçme işi, diğer bir deyimle en iyisini bulup ayıra fiili nasıl gerçekleştirilebilir? "Bu yönetmeliğin düzenlediği seçimlerde propaganda yapılamaz" maddesi zaten %60 katılma oranıyla temsilci seçimini engelleme haline dönüsen olgunun daha da kuvvetlendirilmesine yaramakta ve propaganda faaliyetlerinin yerini kulise faaliyetleri almaktadır. Bütün bunlar öğrencilerin bilincsiz oy kullanmalarına yol açacaktır. Bu engelin kaldırılmasını talep ederiz.

IV) Üniversiteler Kanunu Öğrenci Temsilciliği Seçim Yönetmeliği
Madde 2: "Öğrenci temsilcisi seçimi her öğretim yılının ikinci ayı içinde dekanın uygun görevde bir tarihte, ilgili kurul katılıyla en geç yirmi bir gün evvelden öğrencilere ilân edilmek suretiyle yapılır."

Bu durum, bu yıl öğrenci temsilciliği seçiminin yapılacağı tarihle ilişkili halindedir. Üstelik, bu seneki özel durumun duyurulmaması ve ilân edilme tarihinin öğrencinin okulda en az bulunduğu bir zamana (7 Mart 1974 tarihine kadar süren sınavlar ve II Martta sona eren aday başvurma süresi) rastlaması yukarıdaki tezlerimizin haklı olduğunu kanıtlar.

Yukarda kısaca belirtilen nedenlerden açıkça anlaşılacağı üzere "Üniversiteler Kanununun 58. Maddesi" ile güdülen amaç öğrencilerin yönetime katılmaları değil, katılımalarıdır. Açı gezen kanun maddesiyle öğrencileri çoğunluk teşkil ettikleri eğitim kurumlarında yönetim ve sorunlardan uzak tutmak hiç bir denokrasi anlayışıyla bağıdaştırılamaz.

(Bu yazı İktisat Fakültesi Öğrencileri tarafından kaleme alınmıştır)